

Zadeva C-375/23 [Meislev]¹**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

13. junij 2023

Predložitveno sodišče:

Højesteret (Danska)

Datum predložitvene odločbe:

6. junij 2023

Pritožnik:

EN

Nasprotna stranka v pritožbenem postopku:

Udlændingenævnet

Predmet postopka v glavni stvari

Spor o glavni stvari se nanaša na vprašanje, ali je zavrnitev izdaje dovoljenja za stalno prebivanje, o kateri je Udlændingenævnet (odbor za pritožbe v zvezi s priseljevanjem, Danska) 18. julija 2018 obvestil pritožnika, EN, skladna s klavzulo „standstill“ iz člena 13 Sklepa št. 1/80. Stranki se strinjata, da je imel EN v trenutku izdaje odločbe o zavrnitvi izdaje dovoljenja za stalno prebivanje status turškega delavca, ki zakonito prebiva na Danskem in da bi zato lahko imel neodvisne pravice iz klavzule „standstill“.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Højesteret (vrhovno sodišče, Danska) je v skladu s členom 267 PDEU odločilo, da Sodišču Evropske unije predloži v predhodno odločanje razlago klavzule „standstill“ iz člena 13 Sklepa št. 1/80.

¹ Ime te zadeve je izmišljeno. Ne ustreza resničnemu imenu nobene od strank v postopku.

Prvo vprašanje, ki se pojavlja v tej zadevi, je, ali oteževanje pogojev, po katerih lahko turški delavec pridobi dovoljenje za stalno prebivanje v državi članici, pomeni novo omejitev, zajeto s klavzulo „standstill“ iz člena 13 Sklepa št. 1/80. Če je odgovor na navedeno vprašanje pritrdilen, se nato pojavi vprašanje, ali se lahko težji pogoji v zvezi z dolžino predhodnega obdobja, v katerem mora delavec zakonito prebivati in delati v državi članici (torej strožji časovni pogoji), štejejo za upravičene z nujnim razlogom v splošnem interesu in sorazmerne, torej, ali so navedeni pogoji primerni za uresničitev zelenega cilja in ne presegajo tega, kar je nujno za njegovo uresničitev.

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali določbe nacionalnega prava, ki določajo pogoje za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje v državi članici, spadajo na področje uporabe klavzule „standstill“ iz člena 13 Sklepa št. 1/80 z dne 19. septembra 1980 o razvoju pridružitve, ki ga je sprejel Pridružitveni svet, ustanovljen s Sporazumom o pridružitvi med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Turčijo, ki so ga 12. septembra 1963 v Ankari podpisale Republika Turčija na eni strani ter države članice EGS in Skupnost na drugi strani in ki je bil v imenu Skupnosti sklenjen, odobren in potrjen s Sklepom Sveta 64/732/EGS z dne 23. decembra 1963?

2. Če spadajo, ali se lahko oteževanje časovnih pogojev za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje v državi članici (torej oteževanje minimalnih zahtev, določenih glede dolžine predhodnega prebivanja in zaposlitve tujca v državi članici) šteje za ustrezno za lajšanje uspešne integracije državljanov tretjih držav?

Navedene določbe prava Evropske unije

Pogodba o delovanju Evropske unije, člen 45(3)(d).

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja

Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (Besedilo velja za EGP); člena 16 in 28.

Sklep št. 1/80 z dne 19. septembra 1980 o razvoju pridružitve, ki ga je sprejel Pridružitveni svet, ustanovljen s Sporazumom o pridružitvi med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Turčijo, ki so ga 12. septembra 1963 v Ankari podpisale Republika Turčija na eni strani ter države članice EGS in Skupnost na drugi strani (Sklep št. 1/80) (UL); člena 6 in 13.

Sklep Sveta 64/732/EGS z dne 23. decembra 1963 o sklenitvi Sporazuma o pridružitvi med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Turčijo (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 11, str. 10).

Sodbe Sodišča Evropske unije:

sodba z dne 22. decembra 2022, X, C-279/21, EU:C:2022:1019, točke od 30 do 46;

sodba z dne 10. julija 2019, A, C-89/18, EU:C:2019:580, točke od 31 do 34, 39, 40 in od 45 do 47;

sodba z dne 9. decembra 2010, Toprak in Oguz, C-300/09 in C-301/09, EU:C:2010:756, točka 44;

sodba z dne 6. junija 1995, Bozkurt, C-434/93, EU:C:1995:168, točke 19, 20 in 40;

sodba z dne 8. decembra 2011, Ziebell, C-371/08, EU:C:2011:809, točke 66, 68 in 69;

sodba z dne 7. oktobra 2010, Lassal, C-162/09, EU:C:2010:592, točki 32 in 37;

sodba z dne 10. julija 2014, Dogan, C-138/13, EU:C:2014:2066, točki 38 in 39;

sodba z dne 12. aprila 2016, Genc, C-561/14, EU:C:2016:247, točke 51, 52, 56, 66 in 67;

sodba z dne 29. marca 2017, Tekdemir, C-652/15, EU:C:2017:239, točka 53;

sodba z dne 7. avgusta 2018, Yön, C-123/17, EU:C:2018:632, točka 72;

sodba z dne 2. septembra 2021, B, C-379/20, EU:C:2021:660, točke od 19 do 35;

sodba z dne 16. januarja 2014, Onuekwere, C-378/12, ECLI:EU:C:2014:13, točki 24 in 25.

Sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice

Sodba z dne 23. junija 2008, Maslov proti Avstriji, 1639/03.

Navedene določbe nacionalnega prava

Pogoji za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje, ki so veljali 1. decembra 1980, ko je na Danskem začela veljati klavzula „standstill“ iz člena 13 Sklepa št. 1/80, so bili določeni v bekendtgørelse nr. 196 af 23. maj 1980 (odlok št. 196 z dne 23. maja 1980), ki je bil sprejet na podlagi udlændingeloven

(danski zakon o tujcih), ki je veljal takrat (glej lovbekendtgørelse nr. 344 af 22. juni 1973 (prečiščeno besedilo zakona št. 344 z dne 22. junija 1973)).

Izpodbijana odločba o zavrnitvi izdaje dovoljenja za stalno prebivanje je bila sprejeta na podlagi besedila člena 11, od (3) do (5), zakona o tujcih, ki je bilo veljavno v trenutku izdaje odločbe v lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016 (prečiščeno besedilo zakona št. 412 z dne 9. maja 2016) s spremembami in dopolnitvami.

Člen 11, od (3) do (5) in (16), zakona o tujcih iz leta **2016** določa pogoje, po katerih se lahko izda dovoljenje za stalno prebivanje, vključno s pogojem, da mora tujec pred tem zakonito živeti v državi vsaj šest let (odstavek 3) ali vsaj štiri leta (odstavek 5). Poleg vsaj šestletnega zakonitega prebivanja morajo vsi tujci za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje izpolnjevati dva od štirih dodatnih pogojev, povezanih z integracijo. Če so izpolnjeni osnovni pogoji in vsi štirje dodatni pogoji, ki zadevajo integracijo, lahko tujec dovoljenje za stalno prebivanje pridobi že po štirih letih.

Iz pripravljalnega gradiva za člen 11, ki ga je uvedel lov nr. 572 af 31. maj 2010 (zakon št. 572 z dne 31. maja **2010**) in s katerim so bila spremenjena pravila o izdaji dovoljenj za stalno prebivanje, je razvidno, da je bil namen spremembe zagotoviti, da med pravili, s katerimi se v zakonu o tujcih urejajo dovoljenja za stalno prebivanje, in integracijo tujcev obstaja jasna zveza.

Kar zadeva določbe o dovoljenih za stalno prebivanje, je iz zakonodajnega predloga kasnejše spremembe člena 11 zakona o tujcih, ki je bila uveljavljena z lov nr. 572 af 18. juni 2012 (zakon št. 572 z dne 18. junija **2012**), med drugim razvidno, da mora biti glavni namen pravil o izdaji dovoljenj za stalno prebivanje spodbuditi in zagotoviti boljšo integracijo na Danskem. Predlagana [in pozneje sprejeta] sprememba je pomenila, da je bila zahteva glede prebivanja spremenjena s štirih na pet let prebivanja in da je bila zahteva glede zaposlitve zvišana z dveh let in pol zaposlitve s polnim delovnim časom v treh letih na tri leta zaposlitve s polnim delovnim časom v petih letih. Namen navedene spremembe je bil okrepiti tujčevo zmožnost, da prožneje organizira proces svoje integracije.

Nazadnje je iz zakonodajnega predloga spremembe zakona o tujcih, ki je bila uveljavljena z lov nr. 102 af 3. februar 2016 (zakon št. 102 z dne 3. februarja **2016**), med drugim razvidno, da je bilo predlagano, da bi bilo treba možnost pridobitve dovoljenja za stalno prebivanje omejiti na naslednji način: časovni pogoj glede zakonitega prebivanja bi bilo treba spremeniti na šest let, zahtevo glede zaposlitve pa bi bilo treba omejiti na dve leti in pol običajne zaposlitve s polnim delovnim časom v zadnjih treh letih. [Navedeni predlog je bil sprejet.] Natančneje, časovni pogoj je bil zvišan na praviloma šestletno zakonito prebivanje za vse tujce, ki morajo izpolnjevati tudi več strožjih osnovnih pogojev. Ti osnovni pogoji se nanašajo na zahtevo glede dobrega ugleda ter zahtevi glede znanja danščine in zaposlitve. Poleg tega obstaja izjema od splošnega časovnega pravila glede šestletnega zakonitega prebivanja, po kateri lahko tujci, ki dokažejo

posebno zmožnost in pripravljenost, da se vključijo v dansko družbo, pridobijo dovoljenje za stalno prebivanje po vsaj štiriletnem zakonitem prebivanju na Danskem. Šteje se, da je tujec dokazal posebno zmožnost in pripravljenost, da se vključi v dansko družbo, če poleg osnovnih pogojev izpolnjuje tudi vse štiri dodatne pogoje glede integracije. Dodatni pogoji se nanašajo na merila v zvezi integracijo v obliki udeležbe v javnem življenju, višje stopnje vključenosti v trg dela, letnega obdavčljivega dohodka v določeni višini in zlasti dobrega znanja danščine. Pogoji so enakovredni, zato lahko tujec izbere, za katera pogoja od štirih lahko dokaže, da ju izpolnjuje.

V splošnem je bil zakonodajni predlog iz leta 2016 (glej splošne opombe, točki 1.2 in 1.3) utemeljen s prihodom velikega števila beguncev v Evropo v tistem času, poleg tega pa je vseboval več predlogov za konkretno omejitve pogojev na področju azila in priseljevanja.

Za obravnavano zadevo so upoštevni le tisti težji pogoji po zakonu iz leta 2016, ki se nanašajo na dolžino obdobja, v katerem mora delavec zakonito prebivati in biti zakonito zaposlen, in ne drugi pogoji, ki jih določa člen 11.

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 EN je bil rojen v Turčiji in je turški državljan. Na podlagi sklenitve zakonske zveze z dansko državljanjo, ki živi na Danskem, mu je bilo 24. maja 2013 izdano dovoljenje za prebivanje na Danskem. EN je 27. marca 2017 pri Udlændingestyrelsen (urad za migracije, Danska) vložil prošnjo za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje na Danskem. V tistem času je imel EN status delavca na Danskem, zanj pa je veljal Sporazum o pridružitvi, vključno s Sklepom št. 1/80.
- 2 Urad za migracije je 10. novembra 2017 EN zavrnil izdajo dovoljenja za stalno prebivanje z obrazložitvijo, da ni izpolnil pogoja iz člena 11, po katerem bi moral vsaj šest let neprekinjeno zakonito prebivati na Danskem. Poleg tega je urad za migracije med drugim menil, da ni izpolnil posebnih pogojev za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje po že štirih letih zakonitega prebivanja na Danskem.
- 3 EN je 14. novembra 2017 pri nasprotni stranki v pritožbenem postopku, Udlændingenævnet (odbor za pritožbe v zvezi s priseljevanjem, Danska), vložil pritožbo zoper odločbo urada za migracije. V utemeljitev svoje pritožbe je med drugim trdil, da je kot turški delavec, ki zakonito prebiva na Danskem, zaščiten pred poslabšanjem svojega pravnega položaja v primerjavi s predpisi, ki so veljali 1. decembra 1980.
- 4 Odbor za pritožbe v zvezi s priseljevanjem je 18. julija 2018 potrdil odločbo urada za migracije z dne 10. novembra 2017 in pri tem med drugim navedel, da bi moral EN za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje izpolnjevati pogoja, določena v členu 11(3), točka 1 (vsaj šestletno zakonito prebivanje), in členu 11(3), točka 8

(dve leti in pol običajne zaposlitve s polnim delovnim časom v zadnjih treh letih), zakona o tujcih (s spremembami in dopolnitvami iz leta 2016), ki pa ju ni izpolnil.

- 5 Stranki se strinjata, da so bili pogoji glede predhodnega prebivanja in zaposlitve, določeni v členu 11(3), točki 1 in 8, zakona o tujcih v prečiščenem besedilu zakona št. 412 z dne 9. maja 2016 s poznejšimi spremembami in dopolnitvami, ki je veljal v času odločbe, težji od pogojev za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje, ki so veljali 1. decembra 1980, ko je na Danskem začela veljati klavzula „standstill“ iz člena 13 Sklepa št. 1/80.
- 6 EN je 15. oktobra 2018 pri Københavns Byret (okrožno sodišče v Københavnu, Danska) vložil tožbo, s katero je zahteval razveljavitev odločbe odbora za pritožbe v zvezi s priseljevanjem, zadeva pa je bila odstopljena Østre Landsret (višje sodišče za vzhodno regijo) v obravnavo na prvi stopnji. Višje sodišče za vzhodno regijo je 2. februarja 2022 v zadevi izdalo sodbo, s katero je ugodilo predlogu urada za migracije, da tožbo zavrne. EN je 1. marca 2022 pri vrhovnem sodišču vložil pritožbo zoper sodbo višjega sodišča za vzhodno regijo, v kateri je navedel, da bi bilo treba odločbo odbora za pritožbe v zvezi s priseljevanjem z dne 18. julija 2018 razveljaviti, zadevo pa vrniti v ponovno obravnavo.
- 7 Z odločbo urada za migracije z dne 15. oktobra 2020 je bilo dovoljenje EN za prebivanje podaljšano do 15. oktobra 2026. V odločbi je navedeno, da je na podlagi dovoljenja za prebivanje upravičen do dela in študija na Danskem, pogoj za navedeno dovoljenje pa je, da ima veljaven potni list.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 8 EN trdi, da otežitev časovnih pogojev za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje na Danskem pomeni novo omejitev prostega gibanja delavcev, ki spada na področje uporabe klavzule „standstill“ iz člena 13 Sklepa št. 1/80. Da novi pogoji za dodelitev stalne pravice do prebivanja spadajo na stvarno področje uporabe klavzule „standstill“, naj bi bilo treba šteti že zato, ker člen 45(3)(d) PDEU in ustrezne prejšnje določbe Pogodbe, ki so veljale, ko je Danska pristopila k Evropskim skupnostim, izrecno navajajo, da pravica delavcev do gibanja vključuje pravico, da po prenehanju zaposlitve v državi članici pod opredeljenimi pogoji ostanejo v tej državi članici. Turški delavci naj v skladu s klavzulo „standstill“ ne bi mogli pridobiti pravnega položaja, ki ga niso imeli že ob uveljavitvi klavzule „standstill“ oziroma ki so ga pridobili naknadno [v skladu z drugimi pravili]. Zato naj turški delavci ne bi mogli uveljavljati pravice, da po koncu delovnega življenja ostanejo v državi članici s sklicevanjem na izvedbene akte, ki jih je Evropska komisija sprejela le za delavce Unije in/ali državljane Unije. Kljub temu naj bi turški delavci lahko imeli pravico do stalnega prebivanja v državi članici na podlagi klavzule „standstill“ v povezavi s členom 45(3)(d) PDEU in določbami nacionalnega prava, ki so bile ob uveljavitvi Sklepa št. 1/80 v zadevni državi članici že sprejete ne le za delavce Unije, temveč tudi za turške delavce.

- 9 EN še trdi, da otežitev časovnih pogojev za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje ni primerno sredstvo za izpolnitev zahteve, ki se nanaša na nujni razlog v splošnem interesu, da se zagotovi uspešna integracija državljanov tretjih držav, na katerega se sklicuje odbor za pritožbe v zvezi s priseljevanjem. Strožji časovni pogoji za pravico do stalnega prebivanja naj bi se že po svoji naravi uporabljali za turške državljane, ki že zakonito prebivajo in delajo v zadevni državi članici. Otežitev časovnih pogojev naj bi bila tako zgolj izraz dejstva, da sta potrebni „še daljše prebivanje“ in „še daljše delo“, preden lahko turški delavec pridobi posebno pravico do dovoljenja za stalno prebivanje. Dolžina predhodnega prebivanja in zaposlitve turškega delavca naj bi se lahko uporabila kot merilo za stopnjo integracije, ki jo je dosegel v danem trenutku. Vendar naj se časovni pogoji za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje ne bi mogli uporabiti kot sredstvo za zagotavljanje uspešne integracije. Nasprotno, dovoljenje za stalno prebivanje naj bi spodbujalo socialno kohezijo in ustvarjalo občutek celovite pripadnosti družbi države članice gostiteljice. Za cilj spodbujanja in zagotavljanja uspešne integracije naj bi tako bilo najbolje, da se dovoljenje za stalno prebivanje izda čim prej.
- 10 Odbor za pritožbe v zvezi s priseljevanjem trdi, da omejitev možnosti pridobitve dovoljenja za stalno prebivanje z navedenima zahtevama glede prebivanja in zaposlitve ni zajeta s pojmom omejitve iz člena 13 Sklepa št. 1/80. Tako naj bi bilo zato, ker se, prvič, pogoji za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje ne nanašajo na pogoje za dostop do zaposlitve, ki se uporabljajo za turške delavce v smislu člena 13, in torej ne vplivajo na njihov položaj, ter ker je, drugič, pravica turških delavcev do prebivanja v državi članici v skladu s Sklepom št. 1/80 zgolj akcesorna k opravljanju zakonite zaposlitve in je ni mogoče razširiti na posledično prebivanje v državi članici. Po mnenju odbora za pritožbe v zvezi s priseljevanjem pravic turških delavcev na podlagi Sklepa št. 1/80 ni mogoče primerjati s pravico državljanov Unije do prostega gibanja.
- 11 Tudi če bi se lahko štelo, da otežitev takrat veljavnih zahtev glede prebivanja in zaposlitve pomeni novo omejitev, za katero velja člen 13, naj bi bili zahtevi vsekakor primerni za uresničevanje interesa, da se zagotovi uspešna integracija državljanov tretjih držav na Danskem. Zahtevi glede prebivanja in zaposlitve naj bi bili primerni za uresničevanje obeh interesov, saj naj bi bil namen zahtev zagotoviti, da mora prosilec za dovoljenje za stalno prebivanje na Danskem praviloma dokazati, da je dobro integriran in da je aktiven občan v danski družbi, vključno s tem, da več let zakonito prebiva in je zakonito zaposlen na Danskem.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 12 V skladu s sodbo Sodišča Toprak in Oguz (točka 44) za spremembe pogojev za izdajo dovoljenj za prebivanje velja člen 13 Sklepa št. 1/80, „[k]er te spremembe vplivajo na položaj turških delavcev“.
- 13 Sodišče je v novejši sodni praksi namesto tega uporabilo besedilo, po katerem je odločilno, ali bi bila cilj ali učinek novega nacionalnega ukrepa v smislu člena 13,

„da za turškega državljana pri uresničevanju prostega gibanja delavcev na nacionalnem ozemlju veljajo strožji pogoji od tistih, ki so zanj veljali, ko je na ozemlju te države članice začel veljati ta sklep“ (glej v zvezi s tem med drugim točko 30 sodbe Sodišča X, C-279/21).

- 14 Poleg tega je Sodišče v točkah 19 in 20 sodbe Bozkurt in točki 66 sodbe Ziebell odločilo, da je treba načela, priznana v okviru členov od 39 ES do 41 ES, kolikor mogoče uporabljati za turške državljane, ki so upravičeni do pravic na podlagi pridružitve EGS-Turčija.
- 15 Hkrati je Sodišče v točki 68 sodbe Ziebell odločilo, da je tak prenos načel, ki so podlaga temeljne svoboščine prostega gibanja delavcev iz naslova prava Unije, mogoče upravičiti zgolj s ciljem pridružitve EGS-Turčija postopoma uresničiti prosto gibanje turških delavcev, določenim v členu 12 Pridružitvenega sporazuma, ki potrjuje, da navedena pridružitev temelji na izključno gospodarskem cilju. Iz točke 69 sodbe Ziebell sledi, da se širši cilj, da se državljanom EU zagotovi uresničevanje temeljne in individualne pravice do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, na katerem (glej med drugim točki 32 in 37 sodbe Sodišča Lassal, C-162/09) temelji direktiva o rezidentih, ne uporablja za Sklep št. 1/80.
- 16 Sodišče je v točki 40 sodbe Bozkurt tudi odločilo, da ob neobstoju kakršnih koli posebnih določb, s katerimi bi bila turškemu delavcu podeljena pravica do nadaljnega prebivanja na ozemlju države članice, potem ko so tam delali, pravica turškega državljana do prebivanja, kakor je molče, vendar nujno zajamčena s členom 6 Sklepa št. 1/80 kot posledica zakonite zaposlitve, preneha, če zadevna oseba postane v celoti in trajno nezmožna za delo.
- 17 Vendar se zdi, da Sodišče ni imelo možnosti, da presodi, ali otežitev pridobitve dovoljenja za stalno prebivanje pomeni novo omejitev, za katero velja klavzula „standstill“ iz člena 13 Sklepa št. 1/80.
- 18 Glede na navedeno vrhovno sodišče Sodišče prosi, da ugotovi, ali določbe nacionalnega prava, kakršne so v postopku v glavni stvari, ki določajo nove in težje pogoje za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje v državi članici, pomenijo novo omejitev, ki spada na področje uporabe klavzule „standstill“ iz člena 13 Sklepa št. 1/80.
- 19 Če je odgovor na navedeno vprašanje pritrdilen, je treba ugotoviti, ali je ta omejitev upravičena z nujnim razlogom v splošnem interesu, ali je primerna za zagotovitev uresničitve zelenega legitimnega cilja in ali ne presega tega, kar je nujno za njegovo uresničitev (glej med drugim sodbo Sodišča, X, C-279/21, točka 35).
- 20 Kar zadeva vprašanje, kako je treba sorazmernost nacionalnega predpisa, ki pomeni novo omejitev, presojati v okviru klavzule „standstill“ iz člena 13 Sklepa št. 1/80, obstaja obsežna sodna praksa Sodišča (glej med drugim sodbe Dogan, točki 38 in 39, Genc, točke 51 in 52 ter 66 in 67, Tekdemir, točka 53, Yön,

točka 72, A, C-89/18, točki 31 in 34 ter od 45 do 47, B, C-379/20, točke od 19 do 35, in najnovejšo sodbo X, C-279/21, točke od 30 do 39).

- 21 Sodišče je tako odločilo, da lahko uspešna integracija pomeni nujni razlog v splošnem interesu v zvezi s Sklepom št. 1/80 (glej sodbo Genc, točka 56).
- 22 Vendar Sodišče ni imelo možnosti, da presodi, ali se lahko težji časovni pogoji za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje, torej pogoji glede dolžine predhodnega bivanja in zaposlitve turškega delavca v zadevni državi članici, štejejo za primerne za zagotovitev uresničitve legitimnega cilja, ki se ga želi doseči.
- 23 Po eni strani iz točke 32 sodbe Lassal v povezavi točko 37 te sodbe izhaja, da je pravica do stalnega prebivanja hkrati privilegij, ki je lahko pogojen z uspešno integracijo in tako uporabljen kot nagrada za uspešno integracijo, in sredstvo za zagotovitev uspešne integracije. Podobno je Sodišče oba vidika pravice do stalnega prebivanja priznalo v točkah 24 in 25 sodbe Onuekwere. Posledično bi bilo mogoče ugotoviti, da je treba šteti, da je časovna omejitev možnosti pridobitve stalnega prebivanja v nasprotju s ciljem zagotovitve uspešne integracije, ker je samo dajanje pravice do stalnega prebivanja opredeljeno kot primerno sredstvo za zagotovitev uspešne integracije delavca.
- 24 Po drugi strani je zahteva, da oseba prebiva v državi gostiteljici določen čas, v splošnem priznana kot dejavnik, ki vpliva na njeno stopnjo integracije v državi prebivanja in tako na stopnjo zaščite, ki bi jo oseba morala imeti pred izgubo pravice do prebivanja in pred izgonom (glej med drugim člena 16 in 28 direktive o rezidentih, člen 6 Sklepa št. 1/80 in sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice o zaščiti pred izgonom na podlagi člena 8 Evropske konvencije o človekovih pravicah, med drugim v sodbi Maslov proti Avstriji).
- 25 Vrhovno sodišče zato Sodišče prosi, da ugotovi, ali se lahko šteje, da je otežitev časovnih pogojev za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje v državi članici, kakršna je obravnavana v zadevi, primerna za spodbujanje uspešne integracije državljanov tretjih držav.
- 26 Navedena sodna praksa zagotavlja dovolj razlagalnih smernic, da vrhovno sodišče samo konkretno oceni, ali časovni pogoji za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje na Danskem, torej zahteve glede prebivanja in zaposlitve *presejajo to, kar je nujno za uresničitev cilja* (glej nedavno sodbo Sodišča X, C-279/21, točke od 39 do 46).